

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucuroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Copii și tinerii.

Privind viața și oamenii, indiferență și indolența unora, mizeria sufletească și materială a altora, pe bătrânii cere cu apucăturile nepotrivite vârste ei lor nu-ți inspiră stimă, pe adulții fără idealuri, absorbiți de grijile și plăcerile lor te cuprind mare durere. Durerea aceasta devine aproape insuportabilă când privești pe aceia dela care ar trebui să așteptăm viitorul mai bun al neamului: copiii și tinerii noștri.

Cine se ocupă mai mult de copii și tineri de ambele sexe, între vârsta de 10 și 25 de ani, e martorul multor fenomene îngri-orătoare.

Peste tot cei mai mulți copii și tineri sunt inamici; ordinii sociale, dar în diferite grade, moduri și variații. A rezuma gradele și

varietățile aceste e imposibil, dar totuși încercăm să le încadrăm în câteva grupe mai principale, observând că într'un singur grup sunt cuprinși diferite nuanțe.

Grupul întâiu e acela al elevului și a studentului bun. Tânărul și copilul din grupul acesta citește mult, el dornic de cunoștințe. Ii place să știe lumea că el nu crede nimic despre ce n'a fost convins prin experiența proprie sau argumente științifice. Iși bate joc de religie și credință.

Grupului al doilea aparțin acei tineri, care sunt îmbătați de principiile comuniste și în trimful comunismului ar vedea lecuirea răului social,

Desnădăjduiții formează un grup separat, al treilea. Acești copii și tineri nu așteaptă nimic dela viața ei sunt convinși de timpuriu că în lumea de azi numai protecția, pumnul sau „smecheria“ te poate ajuta.

Elevii și studenții din grupul al patrulea sunt șar-

latani, ar vrea să se fericească fără muncă.

Un grup, al cincilea, azi din nefericire foarte impopulat, e grupul copiilor și tinerilor imorali. Aceștia deja timpuriu sunt târâți în mocirlele cele mai hidoase, infectați de cele mai grave boli morale și fizice și robiți de diferite manii.

Iar între aceste grupe e foarte mic al șaselea, acela a copiilor și a tinerilor căror deviză este: Roagă-te și muncește.

Dacă vrem tinerime curată, muncitoare și sănătoasă, trebuie să ne întoarcem la Isus. Pedagogul, principiile Lui trebuie se le sădăm în inimile tinere să le fie scut contra ispitelor ce le oferă vârsta, sensualitatea lor și exemplele rele. Ar trebui ca părinții, școlile și universitatea să dea mai mare importanță împlinirii datoriiilor religioase, deoarece cuvintele Evangheliei sunt etern adevărate: „Acest fel cu nimica nu poate ieși, fără numai cu rugăciune și a-jun“.

I. B.

Mărturisirea

DIALOG.

ION: Unde mergi Petre?

PETRU: Mă duc să mă mărturisesc.

ION: Apoi du-te, că văd că tot mai îți la descânteturile popilor. Încă n'ai ajuns om luminat.

PETRU: Eu cred frate Ioane, că cuvântul Scripturii nu-i descântec. Hristos n'a fost descântător.

ION: Eu nu zic că Domnul ar fi fost descântător, dar spovedania nu-i rânduită de el. Nuțu pocăitu vine la mine de multeori și-mi cetește din Scriptură, dar nu stă acolo nici un cuvânt despre mărturisirea păcatelor.

PETRU: Acum înțeleg de ce vorbești așa. Adevca te-ai făcut școlarul lui Nuțu pocăitul. Dar de aceea nu-ți dai samă, că el citește din Scriptură ce vrea iar ce nu vrea, tace. Grăiește Scriptura și despre mărturisire dar aceea nu ți-a cetit-o Nuțu că să dă de gol. Pocăiții dacă nu au preoți nu pot avea nici mărturisire și de aceea nici nu spun ei din Scriptură ce-i despre mărturisire.

ION: Aș vrea totuși să-mi spui, unde grăiește Scriptura despre mărturisirea păcatelor?

PETRU: Nu-i greu lucru. Încă tocmai aici la mine-i Scriptura. La faptele apostolilor cap 19, stih 18 se află scris: „Mulți din cei ce crezuse, veneau mărturisindu-și și vestind faptele sale“. Iar în epistola primă a

sfântului Ioan la cap 1, 9, se zice: „De vom mărturii păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de toată nedreptatea“. Ce cugeți Ioane, dacă veneau oamenii și își mărturiseau păcatele la apostoli, oare numai pentru aceea leau mărturisit ca apostolii să le audă? Le-au mărturisit pentru ca apostolii în numele și cu puterea căpătată dela Hristos să-i deslege de ele, să-i ierte.

IOAN: Au mers și sau mărturisit cari au voit.

PETRU: Și acum e așa; cari vreau se mărturisesc, cari nu nu. Preotul nu vine cu jandarmul să te ducă la mărturisire. Tu știi bine din Scriptură, că Isus a zis cătră cei dintâi preoți, cătră apostoli: „Căroră veți ierta păcatele, se vor ierta lor, și căroră le veți ținea, vor fi ținute“. Știi tu ce însemnează asta?

ION: Însemnează că aceia la cari le vor ierta păcatele aici pe pământ, vor fi iertate și în ceriu și pe cari nu i-or deslega de ele, nedeslegați vor fi și în ceriu.

PETRU: Suntem la vorbă. Spunemi acum sincer, ai vrea tu să treci în cealaltă lume nedeslegat?

ION: N'as vrea, dar preotul ar putea să mă deslege și fără spovadă.

PETRU: Adevca tu ai vrea ca preotul să deslege fără ca să știe ce desleagă?

ION: Ce lipsă-i să mai știe păcatele, dacă are drept să mă deslege de ele.

PETRU: Când Isus a dat

putere de a ierta păcatele, au pus pe preot judecător peste ele. Spunemi, drept lucru ar fi, dacă judecătorul ar face judecată, ar aduce sentință, fără ca să cunoască faptele celui vinovat? Ar putea să ierte fără ca să știe ce iartă ori să pedepsească fără ca să știe că pentru ce pedepsește?

ION: Lucru cuminte n'ar fi.

PETRU: Nici cuminte, nici drept. Hristos când a dat unor oameni puterea de a ierta păcatele, lea dat drept să le și cunoască, să știe ce iartă. El a zis că cei nedeslegați aici, nedeslegați rămân și pentru ceea lume. Dar rogu-te de unde va ști preotul că cineva e vrednic sau nu-i vrednic de deslegare dacă nu-i cunoaște faptele?

ION: Apoi văd frate Petre că am rătăcit. Am rătăcit, că nu m-am mărturisit de patru ani. Am rătăcit când am primit în casa mea pe pocăitul, că ba azi, ba mâine, tot mi-a învățit Scriptura înaintea nasului, tot mi-a glăsuț din ea când împotriva preotului, când împotriva crucii, când împotriva bisericii și a mărturisirii, până ma încălțit de minte așa că dacă azi nu mă întâlneam cu tine, peste două luni eram și eu pocăit. Mulțămesc lui Dumnezeu că mi te-a adus în cale. Ai mântuit un suflet.

PETRU: Te-a mântuit darul lui Dumnezeu. Cred că dacă va mai da Nuțu pocăitu pe la tine, vei ști ce să faci.

ION: Mi-oi face datorința de bun creștin catolic. Nu voi mai sta cu el de vorbă, ci îi voi arăta așa.

PETRU: Asta poți să o faci fără păcat, căci Hristos a zis, că cel ce se lapădă de biserică, să-ți fie ca un păgân și vameș.

ION: Petre, înainte de a ne despărți te-aș mai întreba ceva: Eu precum ți-am spus nu m-am mărturisit de patru ani. Acum aș vrea să fac o mărturisire bună, dar nu știu de unde să încep.

PETRU: Nu-i greu lucru, numai cât trebuie pentru el cap și inimă.

ION: Înțeleg minte și credință.

PETRU: Da. Trage-te undeva de o parte, ca să fii singur. Cu câteva cuvinte pornite din inimă, roagă pe Dumnezeu să te lumineze, ca să-ți aduci aminte cu ce l-ai vătămat. Apoi ia pe rând cele zece și cinci porunci și te cugetă la fiecare dacă o ai păzit, sau ai călcat-o. Se mai poate face și așa, că omul își scoate simțurile. Ce a greșit cu gândul, cu vorba, cu auzul, cu gura, cu mâinile, cu picioarele. Socotește, cum ți-ai făcut datorința față de Dumnezeu, și față de oameni. Dacă ți le-ai socotit bine toate gândește că stai în fața lui Dumnezeu, a Părintelui bun, pe care l-ai vătămat cu neascultarea ta; mulțumește-i că te-a cruțat și nu ți-a făcut după păcatele tale; cere-i iertare; și făgăduiește-i îndreptare. Dacă toate aceste le vei face din inimă, mărturisirea ta va fi bună.

ION: Dar dacă s'ar întâmpla să uit vre un păcat și numai după mărturisire sau cuminecare să-mi aduc aminte de el, ce ar fi de făcut?

PETRU: Dacă te-ai rugat ca Dumnezeu să-ți lumineze mintea și dacă ți-ai dat toată silința, ca să-ți afli păcatele, eu te asigur că nici un păcat greu nu va rămânea uitat. Se prea poate, că din cele mititele vor rămânea unele nespuse, dar aceste să iartă și fără mărturisire prin căință.

ION: Dar ui-te Petre, câți oameni se mărturisesc, făgăduesc îndreptare și nu se fac mai buni, nu se îndreaptă.

PETRU: frate Ioane pe tine nu te-a pus Dumnezeu judecător peste alții, nici nu va cere dela tine seamă de faptele lor. Grija ta fie, ca să te îndrepti tu. Apostolul Petru încă a făgăduit, a întărit tare înaintea lui Isus, că de se vor lepăda toți, el nu se va lepăda și iacă totuși sa lepădat de trei ori și Domnul la iertat pentru căință. Să nu gândești că dacă tu nu vezi îndreptarea cu ochii, mărturisirea nu e de folos. Dumnezeu știe mai bine ce se petrece în sufletul fiecărui om. Eu atâta îți spun, că oamenii dacă nu s'ar mărturisi, ar fi și mai răi, mărturisirea dară e de folos.

ION: Îți mulțumesc că m-ai descâlțit frate Petre. Cu asta încă numai pocăitu ma încâlțit. Eu am crezut, că vorba lui e dreaptă ca raza soarelui, dar văd că-i ca funia'n straiță.

PETRU: Acum te las în pace Ioane; merg ca să-mi pot rândui sufletul. În zilele aceste te pune și tu în rând, ș'apoi cu Dumnezeu înainte pe calea binelui.

ION: Dumnezeu să ne ajute la amândoi. P. Lucian Pop.

O moarte frumoasă.

Departa de zgomotul lumii, în mijloc de codrii de brad, cari prin neincetatul lor verde îți amintesc neschimbata veșnicie, la mănăstirea Moiseiului și-a sfârșit viața pământească bătrânul de 83 ani Ion Kindriș din leud. Dornic de o viață liniștită și mai apropiată de Dumnezeu, sa așezat aici înainte de doi ani. În biserica măreață a naturii, în societatea fiilor sfântului Vasile, sa simțit mai bine decât oriunde. Moșul cu ținuta dreaptă ca un brad, era pururea vesel, pururea gata de a înveseli și pe alții, dar pururea aducându-și aminte și de Dumnezeu.

Gripa din iarnă a pătruns și în colțul de lume de sub muntele Petrosul și moșul Ion a căzut la pat.

Au urmat pentru el zile de grea încercare. Un picior i sa cangrenat. Timp de două luni a îndurat suferințe foarte mari. Timp de două luni un frate călugăr a stat zi și noapte la patul lui, dar na auzit din gura bolnavului un singur cuvânt de plângere pentru soarta grea la care a ajuns. „Îți mulțumesc Doamne că mi-ai dat timp de pocăință. Primește suferințele mele împreună cu a lui Isus cel restignit pe cruce și pe urmă când te vei îndura, ia sufletul meu. Trupul acesta trebuie să meargă în pământ, că din pământ a fost luat, dar sufletul meu primește-l la tine Doamnel Isuse care ai venit în lume

pentru mântuirea păcătoșilor, fii milosiv și mie păcătosului". Aceasta era rugăciunea lui neîncetată între durerile mari cari le-a îndurat în urma putrefacției în care a intrat piciorul. În clipele când durerile erau mai sfâșietoare, își împreuna mâinile și se ruga: „Doamne ia-mi sufletul, însă fie precum tu voiești”.

Moșule iubit, care atâtea clipe senine și vesele ni-ai făcut, ai plecat dar numai după ce Dumnezeu te-a pus între noi pildă neuitată, de răbdare creștinească și conformare deplină cu voința lui. Te deplâng fii tăi Vasile și Ioana din leud și Vasile avocat în Sighet, dar te vor pomeni cu dragoste în rugăciunile lor aceia, între cari fi-ai trăit cele din urmă zile și cari te-au avut atât de drag.

Familia călugărească.

Scrisoricătre o prietenă.

Reflexii asupra dansului.

I.

Dragă prietenă,

...Mi-ai cerut, în ultima scrisoare ce mi-ai trimis, părerile mele asupra dansului și acum găsesc momentul potrivit pentru a-ți răspunde.

Pentru o cât mai bună documentare, n'am neglijat să citesc ceva cărți închinete artei coreografice, și ști la ce concluzie am ajuns? Vei deduce din cuvintele lui Petrarca pe cari le reproduc mai jos: „Dansul este mesagerul amorului necu-

rat, instigatorul avidității, inspiratorul desfrânării; un joc la care... numai rațiunea nu este liberă, ci aruncată în lanțurile patimii. Ceiace favorizează dansul, este noaptea, dușmana castității și amica viciului. De câteori n'a fost dansul cauza rușinei, cauza pierzaniei? Prin el multe femei inocente, și-au pierdut coroana castității”.

Gândește-te numai, la starea de iritație a tinerilor, căci nimeni nu merge de necaz la bal, când înlănțuiți și alipiți în ritmul dansului, unul mai modern, recte mai îndrăcit, decât altul, își excită până la apogeu toate simțurile, și mintea le este ocupată de tot felul de gânduri și dorinți nepermise.

Care tânăr, simțind prin rochia aproape transparentă, sau mult decoltată a dansatoarei formele pline ale corpului și totuși animalicul din el să nu se trezească și să nu râvnească la ceva mai mult?

Strânși—și par'că unul într'altul — dansatorii își îmbată imaginația cu ideia posesiunii partenerului ori partenerei și dacă ne oprim, nu mai departe decât la dogma bisericii, care spune că: *a păcătuit cu gândul este tot așa de grav cași a păcătui cu fapta*, căci numai ocazia lipsește pentru a pune în practică dorințele, unde am ajuns? La concluzia nedesmințită, că dansul este orgie patronată de acei cari sunt puși să vegheze la moralitatea odraslelor lor, de părinți.

Sf. Ambroziu a zis: „Dansul se cuvine numai ficelor unor mame adultere, căci mamele

oneste își învață ficele lor religiuena și nu dansul”.

Cum este a se înțelege faptul că părinții merg cu fetele lor la baluri și sunt satisfăcuți când le văd înconjurate de cât mai mulți dansatori, dacă nu gândindu-ne la unele triburi sălbatice, ale căror fete sunt gata să dovedească inaintea celebrării căsătoriei, maternitatea lor.

...Și câte exemple de acestea nu s'ar găsi, dar imi va face mare plăcere, să ți-le expun cu proxima ocazie.

Cele înșirate până aici, îți vor da —cred— destule subiecte pentru o cugetare mai obiectivă și rodul căreia, dea Dumnezeu, să-l văd cât mai neîntârziat.

Cu prietenеști salutări.

Petru Bologa

Misiuni populare.

„Inceputul postului de Paști e dintre cele mai potrivite pentru reculegere sufletească. O astfel de reculegere sufletească a avut și parohia: Lechinta din Tara-Oașului, când între zilele de 24—28 Martie c., s'au ținut misiuni populare. Munca de apostol a cuvântului divin a săvârșit-o Păr. Titu Borca din Prilog.

S'au mărturisit și cuminecat 1066 de inși, începând dela șapte ani în sus. La ascultarea spovedaniilor a ajutat pe lângă Păr. Vasile Erdöss, preotul locului și Păr. Liviu Bârlea din Tur. Fiind ținute la timp potrivit și cu deosebită iscusință de

pregătire a preotului local, aceste băi sufletești au revărsat asupra credincioșilor neprețuită comori și întăriri sufletești fiind o adevărată întărire a sufletului credincioșilor acelei parohii, unde preotul local are deja o temelie nouă și traică, pe care poate clădi în truda-i pastorală din viitor!"

Apel.

Este lipsă de biserică. Mulțimea credincioșilor din Sighet și nevoile lor sufletești mereu crescând au făcut, ca singura parohie printr'un înalt ordin episcopal să fie dismembrată în trei parohii separate. Așa s-au născut în 1935 noile parohii Sighet II. și III. În ziua de 1 Aprilie crt. s'au implinit 2 ani din viața acestor parohii noi. **Experiența acestor 2 ani a arătat în mod evident, că unica biserică neincăpătoare, clădită în timpurile, când numărul credincioșilor era abia a cincia a numărului de azi, numai ajunge și insuficienta ei formează un obstacol serios în calea unei pastorali fructuoase. Mănat de dorul de a vedea biserici clădite pentru fiecare parohie curatoratul din parohia Sighet III. a luat inițiativa de a aduna fondurile necesare pentru clădirea unui lăcaș al Domnului. Puterile însă sunt slabe, mai ales că noua biserică va fi chemată ca prin frumseța și măreția ei să contrabalanseze puterea de atracție a bisericii surorii ortodoxe, plănuită atât de pompoasă.**

Suntem nevoiți de a apela

la sufletele înțelegătoare, rugându-i că să dea banul lor pentru ajungerea scopului, ridicarea unei biserici, în orașul cel mai periclitat, care este Sighetul.

Cu fierbinte rugăciune Vă rugăm, ca să ne înțelegeți și să jertfiți pentru scopul sfânt.

Ori ce daruri se vor trimite la adresa: **Oficiul parohial gr. cat. rom. Sighet III. Piața Unirii 25.**

Lume intoarsă. În misiunile africane ale „Părintelui Alb” domnește viață înfloritoare. În anul trecut 213.000 de păgâni sau botezat și 422.763 este numărul aceloră, cari așteaptă botezul. (Catehumeni). Mai de admirat este însă faptul, că în Kabgaye, o misiune în Africa de Apus, într'o sigură zi de serbătoare s'au cuminecat 21 mii de credincioși. În școlile catolice au intrat 396.453 de copii.

Pentru de a putea satisface cerințele sufletești ale credincioșilor 9510 bărbați și femei din Acțiunea Catolică și-au oferit serviciile lor preoților, misionarilor și călugărițelor. Episcopul acestei stațiuni misionare serie: Aici nu e nevoie, ca misionarul să alerge după oile sale aici el (misionarul) în înțelesul strictal cuvântului este „supra atacat” de dorințele lor. Ridicați-ne căpele. Noi nu vrem să murim ca păgini,—zic ei mereu.

În acest timp în Europa mulți urlă: noi nu avem nevoie de nici un Hristos! Noi vrem să fim păgâni. Intoarsă lume!

Vă rugăm din nou, apelând la înțelegerea tuturor, ca să binevoiți a plăti abonamentele. Numai așa vom putea înbunătăți gazeta.

Prilejul. Cel ce intră în țărițe, îl mănâncă porcii.

Nu poți umbla cu catran, fără să te murdărești.

Bătrâneța aduce părul alb, dar nu totdeauna judecata.

A zice: fugi de câine și a se băga la lanțul lui, cu gândul, că stăpânul te va apăra, este nebunie. Căci Dumnezeu ajută, dar nu pe omul, care face pe îndrăznețul.

Prilejul este tinda păcatului.

Stanley în Africa a pătruns în părțile ei cele mai ascunse. Întâlnindu-se odată cu o ceată de negrii, ca să fie mai bine primit, a început a le explica că el nu este misionar. Negrii i-au răspuns: du-ne averea și bogățiile noastre, căci viața noastră este nefericită, ne temem de moarte. Omul alb surrâde în nefericire cași în moarte, căci sunt bărbați cari îl mângăie. Trimite-ne și nouă mângăitori de aceștia și vom fi fericiți.

Sinodul protopopesesc de primăvară al districtului Sighet s'a ținut în 6 Aprilie în salele Asociațiunii. S'au discutat chestiunile curente și situația de azi a vieții religioase.

O prețioasă relicvie salvată. Mare este bucuria spaniolilor catolici, fiindcă au găsit din nou mâna sfei Tereza de Avila, care la începutul războiului civil a fost răpită de armatele guvernului spaniol din

orașul Ronda. Azi aceasta sftă relicvie se găsește în Salamanca în marele cartier al guvernului Franco. Mâna sfântă s'a găsit între bagajele generalului roșu Vilalba, după ocuparea orașului Malaga. A fost așezată într'o valiză a generalului, între bancnote și juveriere prețioase. În acest cofer s'a găsit și un crucifix răpit din catedrala din Malaga. Relicviile și le-a însușit generalul sigur pentru prețul lor extraordinar. Crucifixul este lucrat în argint și împodobit cu diamante, smaragde, topaze și alte pietri scumpe și poartă inscripția: „Terezia de Isus” scrisă cu mâna. După toate probabilitățile este manuscrisul stei Tereze de Avila.

Vaticanul și religia de stat german. Este cunoscut, că inițiatorul neopăgânismului german generalul Ludendorff s'a împăcat cu cancelarul Hitler și a primit mână liberă, pentru con-

tinuarea acțiunii sale. Neo-păgânismului lui Ludendorff părăsind principiile clădite pe dragoste și universalitate supranaturală și suprarasistă ale creștinismului are de scop reînnoirea la vechiul păgânism germanic.

„Observatore Romano” oficiul Vaticanului, religia propagată de Ludendorff o numește de: „monstru moral și teologic” și constată, că noua religie vatămă principiile morale ale creștinismului. Se mai constată că dela apariția enciclicei îndreptată contra neo-păgânismului german, diplomația germană boicotează festivitățile Vaticanului.

Poșta Administrației. În ultimele luni ne-au sosit următoarele abonamente: Dl. Chiorean Ocna-Șugatag 52 Lei, Dl. Malușinschi—Ocna-Șugatag 60 Lei, On. Ioan Petrescu 60 Lei, oficiul parohial Sarasău 60 Lei, Bota Grigore 60 Lei, Maria Bran

60 Lei, Oficiul parohial Vetiș 50 Lei, oficiul parohial—Ardusat 100 Lei, Ludovic Vida 100 Lei, oficiul parohial Copalnic—Mănăștiur 200 Lei, oficiul parohial Seini 100 Lei, oficiul parohial Săpânța 500 Lei, oficiul parohial—Valea Vinului 50 Lei, oficiul parohial Satu nou de sus 50 Lei, Gavril Bălan 25 Lei, Oficiul parohial Budești 260 Lei, Birlea Ștefan—Berbești 50 Lei, Maria Doboși—Satu-Mare 100 Lei, Timiș Găvrilă protopop 123 + 119 Lei, Augustin Ferențiu Satu-Mare 300 Lei, Mihail Rednic 100 Lei, Silviu Tămaș 100 Lei, oficiul parohial Ieud 100 Lei, Dr. Petru Mihalyi 400 Lei. Mulțumim.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

11—17 Aprilie 1937.

11. Dumineca IV. din post

ap. Evr. 6, 13. Evg. Marcu 8, 34

Ep. Autipa

12. Luni Ep. Vasile

13. Marți Papa Martin

14. Mercuri ap. Crstarh

15. Joi M. Crecent

16. Vineri M. Agapia

17. Sâmbătă C. Simeon

Ce asigură pacea.

Deschideți urechile am să-ți spun cuvintele de pace, cu cuvântul lui Dumnezeu celui viu.

Pacea acestei lumi se sprijinește pe drept și datorință, ca pe două coloane.

Iubirea celui ce comandă și umilința celui ce ascultă, asigură pacea ca două străji.

Dreptatea celor mari și fidelitatea celor mici susțin pacea ca două ziduri de întărire.

Virtutea și generozitatea bugetului și a învățatului pacința și necunoștința săracului și a neștiutorului, asigură pacea și ne permit să trăim ca frați.

„Hristos. Creștinul Activ” G. Palau s. j.